

Senin İçin

Bildiğimi biliyorum ama yeni şeylere açık olmak için bildiğimi unutacağım.

Yeni yolculuğumuz için yine Ankara'dayım. Benzer çocuk yüzlerini, benzer öyküleri, benzer gelecek hayallerini işitmekten yorulmadın mı, diye soruyor kimi arkadaşlarım.

"Benzer mi," diye düşünüyorum. Bırakın bölgesel, ekonomik farklılıkları, 30 km. uzaklıktaki iki komşu beldenin okulları, çocukları, onlara sunulan koşullar o kadar başka ki...

Her yolculuğa ilkmiş gibi çıkmalarımız, önceden bildiklerimizi unutulmuşlar torbasına tıkmamız, yolculuklarımızı tutkulu bir merak, heyecan yolculuğuna dönüştürmemiz... Bizi uzaktan izleyen bazı arkadaşlarımızın kaçırdıkları bu galiba...

Yolculuğumuzun başında 35 kişilik ekibimizin hafta sonunu köy çocuklarıyla geçirmesinin nedeninin çocukların yüzlerinde tatlı bir gülümseyiş yaratmak olduğu gerçeğini şiirsel, metaforik, gerçek dışı bulan öğretmenin de yakalayamadığı hayatın öteki yüzünde gizli.

Yola Ankara'dan akşam saatlerinde kar ve yağmur serpintileriyle çıktık. Yenice'ye vardığımızda bulutlar, soğuk peşimizi bırakmış, ılık bir bahar havasına bırakmıştı karşılamayı...

Yenice 1995 ten beri Karabük'ün ilçesiymiş. Batı Karadeniz kıyı şeridinin 60 km. içerisinde Yenice ve İndere çayının birleştiği yerde kurulmuş. Arazisi ormanlık. Çam, köknar, kayın, meşe, gürgen ağaçları hakim. Eğimli ve engebeli oluşu, düz alanın bulunmayışı tarıma elverişli alanları kısıtlamış. Büyük kentlere çok göç vermiş. Ormanlık yapılsa da ana sanayi kurulamadığı için gelişme gösterememiş.

Yenice YİBO 1998 de kurulmuş. 180 yatılı öğrencisi var şimdi. Taşınmalı ve gündüzlü öğrenci sistemi bir yıl önce kaldırılmış.

Bu okulda ilk sarıldığım kızlar Songül ve Kader... Songül 1. sınıf öğrencisi. 4 kız kardeş olduklarını söylerken utandığını hissediyorum. Kader'le arkadaşlığının temelinde ortak yazgıları var. Kaderler de 6 kız kardeş...

"Erkek çocuk olmayınca bizim evde okuyan da olmayacak... Ben erkek doğurursam o okur ancak..." diyor Songül...

Kader'in babası Rusya'da, Songül'ünkü garda çalışıyor. Eğitimlerinin ilk yılları. İkisi de sayı saymayı öğrenince okulu bitirmeye ne kadar kaldığını hesaplamışlar ilk. 7 sene, diyor Songül. Kader 6 yıl sonra özgür kalacağını düşünüyor...

Gözlerim kızların anlamlı, bilge yüzlerinde dolanıyor. Ailenin kız

çocuğuna biçtiği misyon bilinç altlarına kopkoyu kazınmış. Peki ama okul? Eğitim kıramaz mıydı bu eşitsiz, feodal, ataerkil bakışı?

Yatakhaneye çıkıyoruz kızlar grubuyla. Koğuş tarzında düzenlenmiş yatakhane. Bir koğuşta- saymadım ama -40'a yakın yatak var. Benim ranzamın karşısındaki üst ranzada bir kız yatağını düzeltiyor. Çarşafını sınıksız geri alıyor, battaniyesini çakı gibi katlıyor. Sanki her gün bu işi defalarca yapıyormuşçasına alışkın elleri. Ben hazır yatağımın içine süzülüyorum, battaniyemin ucu yere sarkıyor hemen. Kızın düzene alışmış mavi gözleri anında yakalıyor bu sapmayı. Ranzadan paldır küldür iniyor. Battaniyemi topluyor, yeniden seriyor üstüme, uçlarını içe kıvırıyor...

Adı Duygu'ymuş. Cihanbeyli köyünden gelmiş. Beş kardeşlermiş. Bir abisi lisede, Yortanpazarı'nda okuyormuş. Ablası okumamış, kuran kursuna gönderilmiş. Camide hava akımında kalmış, üşütmüş, aylarca öksürüğü kesilmemiş, bırakmış

kursu. Şimdi ev işlerini yapıyor, evleneceği günün hayalini kuruyormuş. Bir ablası evlenmek üzereyken teşhis edilemeyen bir hastalıktan ölmüş. İki küçük kardeşi de bebekliklerinde yaşama veda etmişler.

Ölümden söz açılınca ailenin ölüleri geliyor kızın aklına.

"Dayım ormanda tomrukçuluk yapardı. Üstüne dev bir tomruk düştü, öldü oracıkta. Kocababam oğlunun hasretine dayanamadı o da göçtü gitti."

Duygu'nun bir abisi evliymiş, İstanbul'da çalışıyormuş. Kulağı duymayan bir abisi daha varmış İstanbul'daki ağabeyinin yanında. O birkaç kez işe girmiş, iyi işitemediği için işten çıkarılmış.

Babası Rusya'da çalışıyormuş, orada sarılık kapmış, geri dönmüş. Mobilyacılık yapıyormuş şimdi, başka kentlere gidiyormuş iş için. Mobilyacılık atalardan gelme bir meslekmış ailede. Duygu bile öğrenmiş tahta düzeltmeyi, kesmeyi, talaşları toplayıp torbalara doldurmayı...

Duygular köylerinde bezelye, mısır, fasulye ekerlermiş. İnekleri, düveleri varmış. En sevdiği düvesi yazın dereye düşmüş, ölmüş. Ölen düveyi kesmiş baba. Konu, komşu, evdekiler günlerce yemişler etini. Duygu ağzına sürmemiş, o günlerde yemek masasına oturmamış, et denince kusmuş.

Duygu'nun matematiği iyi değil. 4. sınıf öğrencisi şimdi ama birinci sınıfı iki kez okumuş, 8. sınıftan sonra okumayı düşünmüyor.

Büyüyünce Çimenlibağlar'da yaşamak istiyor. Kendi köyü de güzelmiş ama tarla sınırı yüzünden sıkça tartışma çıkar, küfürden kavgadan geçilmezmiş.

Ayak ucuma dik ranzadaki kız yatağında doğruluyor biz konuşurken. Sesimiz kaçırıldı uykusunu. 6 kardeşlermiş onlar da. İki küçükümüş, köylerinde annesiyle kalıyorlarmış. 3 kardeş bu okulda okuyormuş. Arzu'nun da en sevmediği ders matematik.

"Matematik temeli olmayınca başarılı olamıyoruz. 4. sınıftayım. Okul bitsin de matematikten kurtulayım, diye bekliyorum. Düşünebiliyor musun abla, bu yıl bitecek, ondan sonra daha koca 4 yılı devireceğim."

Kız farkında değil oysa çok önemli bir gerçeği deşiyor. 4. sınıfa gelmiş bir öğrenci eğitimini sürdürmeyi yük görüyorsa burada koskoca bir sorun yatıyor.

Uzun etekli, mavi nakışlı kazaklı bir kız giriyor yataktan içeri. Saçları dalga dalga, gözleri mavi-yeşil. Benim küçüklüğüm, diyorum içimden. Umudum onda...

Bakışlarım çekti kızı yatağımın dibine. 7 kardeşlermiş. Evin en küçüğü, 3. sınıf öğrencisi. Adı Ebru'ymuş. Bir ablası evli, bir abisi askerdeymiş. Bir abisi boy kısalığından askere gidememiş, çalışıyormuş. Babası İstanbul'da işe girmiş

"Derslerin nasıl?" diye soruyorum.

"İyi," diyor gözlerini kaçırarak.

Yatağımın köşesinde emanet gibi oturuyor... Kaçtı kaçacak. Usulca kayıyor koltuğumun altından... Gözlerimi kızdan koparamıyorum. Yatağına girmeye hazırlanıyor. Arkadaşı yanına boylu boyunca uzanıyor.

"Derslerim iyi dedi ama inanma. Birinci sınıfta başarılıydı. Okumayı ilk öğrenenler içindeydi. Ama birinci sınıfın sonunda, yaz tatilinde eline kitap almamış. İkinci sınıfa geldiğinde okumayı unutmuştu. Şimdi ne doğru dürüst okuyabiliyor, ne de matematik problemi çözebiliyor. Anlamıyor bile. Öğretmen onu matematikte sınıf dışında tutuyor. Herkese soru soruyor, ona ne soruyor, ne de öğrendi mi diye kontrol ediyor."

Şaşkınlığım bir kat daha artıyor!

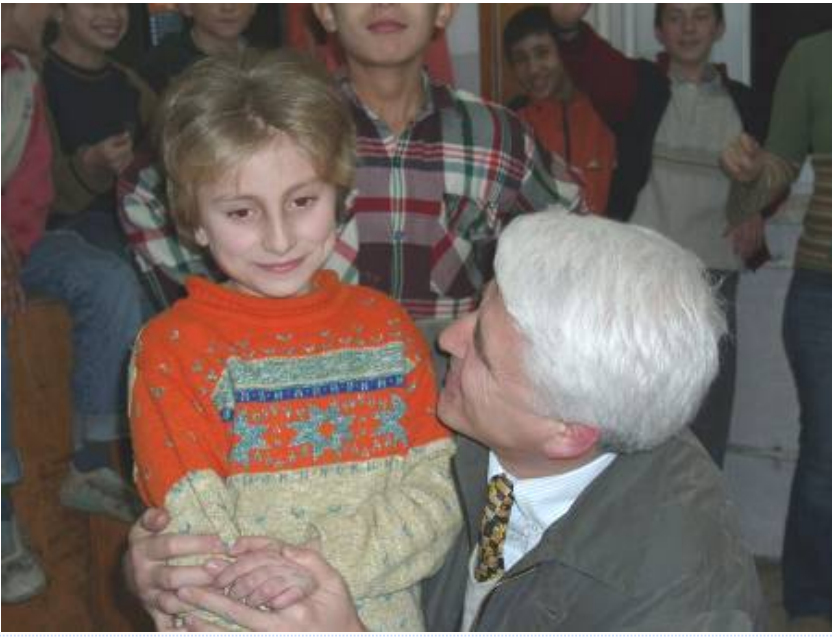
Sümeyye kısa sapsarı saçlı, güler yüzlü bir kız. O da dolanmaya başladı yatağımın çevresinde. Ailesinin tek çocuğuymuş. Babası geçici işçiymiş. 4. sınıf öğrencisiymiş.

"Şanslısın Sümeyye," diyorum. "Ailen varını yoğunu senin okuyup meslek sahibi olmana harcar."

Kız omuz silkiyor.

"Ben okumayacağım. Hayırlısıyla bir okulu bitirsem bayram edeceğim."

Ağzım bir karış açık bakıyorum saçlarının güneş sarısına.

Yorganımı başıma çekiyorum, düşlerimi, umutlarımı çoğaltmaya koşuyorum. Okulların okuma-yazmayı öğretimine yaklaşımı yüzünden çocuklar okullu olmayı hem gereksiz, hem de aşılamanın bir engel olarak mı görüyorlar? Okumayı, problem çözmeyi oyun dolu, düşündürten etkinliklerle öğrenemeyen, son derece zor bir şifreyi çözmeye koşullanmaya zorlanan çocuk sistem dışına mı atılıyor, çareyi kaçış yollarında mı arıyor?

Hem adaletsiz hem otoriter gördüğü toplumun dışında kalan çocukların erkekler kesiminde durum nasıl acaba?

Sabah kahvaltıdan sonra erkek çocukların bulunduğu gruplar arasında geziniyorum.

Tufan'la tanışıyorum ilk. 7. sınıf öğrencisi. İki kardeşler. Babası Yenice'de şoför. 6. sınıfa

kadar bu yatılı okulda okumuş. Ama bugün Atatürk İlköğretim Okulu öğrencisi olarak katılıyor etkinliklerimize.

Sporla ilgilenmeyi seviyor. Futbol takımına girmiş. Voleybol, basket oynamış. Mahalle aralarında araba kullanmaktan, pazar günleri babasıyla erkek erkeğe gezmekten haz almış. Kahvehanede bir saat oturur, sonra halasına, akrabalarına uğrarlarmış. Dayısı şubatta askere gidecekmış. Elini göğsüne üst üste sıkı sıkı vuruyor,

"Dayımla gurur duyuyorum. Davullu zurnalı törenle uğurlayacağız askere."

Subay olmakmış en büyük düşü...

"Neden?" diye soruyorum.

"Silahlar en büyük tutkum," diyor. "Asker eğitimleri de ilgimi çeker."

"Silah var mı evinizde?"

"Yok... Benim olacak ama...Vatan savunması, ev basmak, çıkartma yapmak, pusu kurmak tam bana göre..."

Büyümüş göz bebeklerimle kaçıyorum yanından.

Murat kalorifere dayanmış, dışarıyı seyrediyor. Nasıl biri, öğrenmek istiyorum.

7. sınıf öğrencisiymiş. Derebaşı köyünden gelmiş. 4 kardeşler, abisi üniversiteyi bitirmiş, İstanbul'da tekstil atölyesinde çalışıyor, bir abisi de liseyi bitirmiş.

Onun da gelecek hayallerini jandarmanın süslüyor. Niçin soruma yanıtı çarpıyor.

"Kötü, zararlı insanları yok etmek için."

Yüreğim sıkışıyor.

Cüneyt'in çağla yeşile çalan gözleri gözlerimi yakıyor. Yanına koşuyor, bana kendini anlat, diyorum.

4 kardeşlermiş. Babası Edirne'de maden ocağında çalışıyor. Ablası 4. sınıftan sonra okumamış. Annesi hastanede yatıyor, ablası kardeşlerine bakıyormuş.

Bir gece bilinmeyen bir nedenle evleri alev almış, yanmış, kül olmuş. Dedesinin tiroidi şişmiş, paraları olmadığı için doktora götürememişler, dede yaşamını kaybetmiş.

Resim, müzik, spor ilgisini çekmiyormuş. Kahvehanede kardeşini dövmüşler. O gün kafasına polis olmayı koymuş.

"Hak, adalet yeterince uygulanmıyor. Ben uygulayacağım," diyor.

Başım duvara mı çarptı, ne? Yıldızlar tepemde dans ediyor.

Emrullah giriyor görüş alanıma o an. Yakalıyorum hemen oğlanı. Atatürk İlköğretim Okulundanmış o da. 6. sınıf öğrencisi. Babası belediyede işçi. 7 kişi bir evde yaşıyorlar.

Tatil günleri internet kafelere koşarmış. Oyun oynar, chat yaparmış. Yaz tatilinde havuza gider, yüzermiş.

Baharda erik ağaçlarının bulunduğu bir araziye dalmış arkadaşlarıyla. Adamın biri bitmiş yanlarında.

"Elinde balta vardı, bir salladı, benim burnumun ucunu götürdü. Sonra duvara çıktım, oradan da düştüm, kafam yarıldı."

Subay olmayı düşünüyor Emrullah.

"Emrimde askerlerim olsun. Onlara savaşmayı öğreteyim, haksızlık edenlerin kökünü kazıyayım, isterim."

Neresi burası? Savaşa, dövüşe özenen bu çocuklar ne söylemek istiyorlar?

Hey çocuk, çeksene elimden!

Fatih çekiyor elimden. Yamaç köyünden gelmiş. Babası ormancı. 4 kardeşler. İki kardeşi hastalıktan ölmüş. Ablası evlenmiş, İstanbul'a yerleşmiş. Büyük abla 5 e kadar, ortanca abla sekizinci sınıfa kadar okumuş.

"Zorunlu diye okudular. Yoksa hiç okula vermeyeceklerdi."

Fatih fıtıktan ameliyat olmuş, ardından kolu kırılmış.

"Aksilikler üst üste gelir derler, doğru!"

Müzikle ilgilenmekten hoşlanırmış. Org çalabiliyormuş ama kendine ait bir orgu yokmuş.

"Teyzemlerde var, çalmak için onlara giderim."

Parmaklarında müziği taşıyan bu çocuğa ısınıyor birden kanım. Parmaklar müziğe bulandı mı silah durmaz o elde...

Kendimden emin, alnım ak soruyorum çocuğa,

"Ne olacaksın büyüünce?"

Bir an düşünmüyor, yanıtını çoktan hazırlamış.

"Asker olacağım... Çete kuracağım... Düşmanları, vatan hainlerini vuracağım."

Vaaaaooooov!

Radyatörün üstüne oturan, dışarıya bakan, düşünen benim şimdi. Bilinçsizce bile olsa dışlandıklarını hissettikleri otoriter toplumda kendince bir yer edinebilmek ya da kendi dilinden konuşanların ağırlıkta olduğu, dışında kaldıkları toplumun bir taklidini yaratmak derdinde değil mi, bu çocuklar? Birbirleriyle etkileşerek el yordamıyla eksikliğini hissettikleri şeyleri elde etmenin ortak yolunu nasıl bulmuşlar?

Okullu olmasalar daha vahim durumda olabilecekken eğitim sistemi içine girmiş bu gençlerin kendi ideallerine yaptığı vurgular eğitimin çarpık yapısını sorgulamamız gerektiği noktasına sürükleniyor beni ister istemez. Parçalanmış, göç yaşamış, ataerkil yapıdan kurtulamamış, gelir düzeyi, okur-yazarlık düzeyi düşük ailelerin yetmezliği de ortada. Eğitimin çocuğun davranışlarına, meslek seçimine yön verecek yanını düşünürken ailenin misyonunu da yüklenebilecek hale gelmesi gerektiğine iyiden iyiye inanmaya başlıyorum.

Muhammet'in yeşil çimen kokan soluğunda arıyorum umudu. Güney köyünden gelmiş, 8. sınıfta okuyormuş. Babası mobilya fabrikasında bekçiymiş. 3 kardeşlermiş.

Köylerinde deprem olmuş, evlerin çoğu terkedilmiş. Köy cümbür cemaat İstanbul'a taşınmış.

"Devlet evi yıkılana ev verdi ama oturan yok. Yazları gelip bahçe yapıp gidiyorlar."

Anne ve babası ayrılmış. Annesi evlenmiş, bir çocuğu olmuş. Babası da evlenmiş, onun da yeni eşinden bir kızı varmış. Yenice'de kalıyormuş, babasının yanında.

Dayısı ve amcası ormancıymış. İki de ormanda ölmüşler. Ağaç keserlerken dev bir ağaç düşmüş üstlerine.

"Anneannem kafayı sıyırdı bu olaydan sonra. Deli gibi oldu, inleye inleye yaşıyor."

Babaanne ve dedesi de ölmüş yakında.

"7 yaşıma girdim. Başıma ardı arkasına kötü olaylar gelmeye başladı. Annemle babam ben 7 yaşında iken ayrıldılar. Okulda başarısız oldum, evdeki kavgalardan ders çalışamazdım. Ayrıldılar, sorunlar bitmedi. Yine rahatım yok."

Bir takım kurmuşlar, mahalle maçları yapıyorlarmış. Yazları Yenice'de bir markete çırak girermiş. Market sahibi komşularıymış. Arabalara mal yüklermiş. Kardeşi de gelirmiş yardımına. Bilgisayar

varmış markette. İnternet kafelere gide gele öğrenmiş bilgisayarın dilini. Marketteki bilgisayara program mı yüklenecek, oyun mu seçilecek, hemen ona danışırlarmış.

Avukat olmayı kafasına koymuş o.

"Olaylara çözüm bulmak için kafa yormayı seviyorum. Zorbalıkla çözülmeye kalkışılıyor sorunlar. Adalet, hak, hukuk hep rafta."

OKS için dershaneye gidemiyormuş, ona üzülüyor.

"Okulda kurs açılacak diye bekliyorum. Annem de param yok diyor, babam da... Ne yapayım?"

Bir çocuk ağzının kıyısından sular akıtarak bizi dinliyor. Benimle de konuşun diyor gözleri.

6 kardeşlermiş, 3 kalmışlar. Kardeşleri üçüncü ve dördüncü sınıftaymış. Ablası ilaçtan zehirlenmiş, ölmüş.

"İki ablam da nazardan öldü. Çok uzun boylu, güzel kızlardı. Köyde herkes onlara hayrandı. Arka arkaya ikisi de hastalandı, öldü."

Sırlar Dünyası adlı dizi filmde doktor, fakir hastaya "paran varsa seni ameliyat ederim, beni ikide bir rahatsız etme," demiş.

"Ben kötü insan olmak istemiyorum. Büyüyünce doktor olacağım. Fakirlerden para almayacağım. Hastaların ayaklarına kadar gideceğim."

Annesi hastaymış. Akli, dünyası onda.

"Karnında ur var. Ameliyat olacak. Bir iyileşse başka bir şey istemem."

İneklerini gezdirirken dağda kaybolmuş bir gün. İnek başkasının bahçesine girmiş. Elmaları yemeye başlamış.

"Arazi sahibi gördü, hayvanı taşladı. Ben yanına gittim, inek bizim, dedim. Adam dinlemedi. 7 kere taş attı, inek çıktı, kendini oraya buraya attı, ben de peşinden koşturdum. Dereyi bile geçti...kaybolmamak için ineğin peşini bırakmadım. Akşama yolu buldu inek. Evimize kavuştuk."

Dağlarda dolaşırken başına tuhaf olaylar gelirmiş. Bir keresinde başı dönmüş, midesi bulanmış. Bayılmış.

"Gözümü açtığımda evdeydim."

Dağlarda çok güzel dağ çilekleri olurmuş. Kökünden çıkarmış birini, eve getirmiş, bahçeye ekmişler.

"Bizim de kokulu çileğimiz var artık."

Dedesi arıcılıkla uğraşmış.

"Dedeme çıraklık ederim. Kovanlara bal koymak benim işim. Dedemi sokmaz arılar. Ne oldu bilmem, arılara bir hal geldi. 100 kovan arımız vardı, 10 a düştü."

Yavru kurt'luk için öğrenci seçmiş öğretmenleri. Onu da almış izci takımına.

"Giysi aldık, oyun öğrendik. Üç kısa bir uzun düdükte ne yapacağımızı öğrendik. Daha kampa gitmedik."

Aygül, 7. sınıf öğrencisi. 7 kardeşler. Babası ormancı. 2 ablası evli. 4 kardeşi liseyi okumadan öğrenim yaşamlarına son vermişler.

Bir abisi liseye gitmeyi başarmış, o da okuldan sürekli kaçtığı için atılmış. Şimdi ormanda babasının yanında çalışıyormuş.

Yazı köyünden gelmiş. Ormançılık, meyvecilik yapılmış köyde. Çınar, meşe, kavak ağaçları varmış. Avcılık yaygınmış. Geyik avı, kuş avına çıkarlarmış.

"Kışın dağ keçisi avlarlar. Etini yer, bacaklarından değnek yaparlar. Karabakal kuşunu bilir misiniz? Kapkara tombul bir kuş. Ha işte, onu da avlarlar. Eti çok güzeldir.""

Geçenlerde ninesi onlara ziyarete gelmiş, birdenbire fenalaşmış, bayılmış, doktora yetiştirmişler. Doktor elini sürmeden ölüvermiş nine.

"Köyümüzden İstanbul'a giden çoktur. Halamın oğlu orada. Ağabeylerim de gidecek. Amcalarım İstanbul'da okullarda temizlikçilik yapıyorlar."

Evlerde dantelcilik, çorap, örgü işleri yaygınmış.

"Satmayız, kendimize öreriz. Benim elim iyidir. Okursam İş Eğitimi öğretmenliğini seçerim. Büyük şehir korkutuyor beni... Köylerde çalışmak isterim. Bizim köyde pek tartışma olmaz, dedikodu olur en çok. Bir de hayvanlar tarlaları aşar, fidanları aşarsa ağız dalaşı ederler. Bir de kız yüzünden yumruklaşır gençler."

Yasemin 4 kardeşin en büyüğü. 7. sınıfta. Babası ormancı. O da Yazı köyünden. Köyünün doğal güzellikleri, ormanları, şelaleleri turist çekermiş. Turistler şelaleye çıkar, balık avlar, kızartıp yerlermiş. Köyden çocuklar da toplar, turistleri seyretmeye giderlermiş.

Aygüllerin bahçesinde ortası delik, tekerleğe benzeyen bir taş varmış. Turistler onun da fotoğrafını çekerlermiş. Birkaç kuruş bırakırlarmış çocukların ceplerine.

Babası makine mühendisi olmasını istemiş kızının. Kendi idealiymiş. Yasemin'in makinelere yakınlığı hiç yokmuş oysa.

"Olsa olsa dikiş makinesi ilgimi çeker. Giyim öğretmeni olmak isterim."

Kardeşi Yasin'i de deniz subayı yapmak istemiş baba. Ama Yasin'in gönlünde yatan meslek doktorlukmuş.

"Domuz iner bizim oralara. Kamerayla izleriz. Seslerimizi duyup kaçarlar, kırmalı tüfekle korkuturuz. Bahçeye inerlerse mısırları yerler."

Yasin babasının yanına tomruk kesmeye gidermiş. Bir keresinde ailecek gitmişler, arabada küçük kardeşi varmış, arabanın freni boşalmış, uçuruma uçmuş. Anne can havliyle öyle fırlamış ki çocuğu kurtarmış.

Yasin roman, öykü bulsa okuyacak, bulamıyormuş. Döne döne Türkçe kitabını okuyormuş. Takımlardan Galatasaray'ı tutarken Fenerbahçeli olmak zorunda kalmış.

"Öğretmenimiz Fener'li olmayan bu sınıfı geçemez, dedi. Tüm sınıf Fener'li olduk. Pişman değilim. Şampiyonluğa gün sayıyoruz."

Gülserenler dört kardeş. Cihanbeyli köyünden gelmiş. Köyünde emekliler ve kadınlar çoğunluktaymış. Gençler ve erkekler İstanbul'a çalışmaya gitmişler. Babası İstanbul'da tünel inşaatında çalışıyormuş. Abisi Amasya'da Anadolu

Lisesinde okuyormuş. Ablası okumamış.

Dedesı balta sapı yaparken balta ayağına düşmüş, ayağı kopmuş. Ablası balkondan düşmüş.

"Ablamın başı, dedemin ayağı ağrıyor. Evde ders çalışılmıyor."

Hayalinde müzik öğretmenliği yatıyormuş. Flüt çalarmış.

Gece eğlencesinde müzik grubumuz coşturuyor çocukları. Yatakhaneye çekilen çocukların saçları, üst başları terden sıırılsıklam.

Ben de hemen yatağa upuzun atıyorum kendimi. Duygu'nun tırmandığını görüyorum karşı üst ranzadaki yatağına. Düzgün katlanmış battaniyesini kaldırıyor. Ona etkinliklerimizi nasıl bulduğunu soruyorum.

"Çok hoşlandım," diyor. Konuşmak istediğimi anlıyor, aşağı iniyor, yatağımın kenarına ilişiyor. Kara bantla geride topladığı küt sarı saçlarını okşuyorum. Ona Ağrı Eleşkirt YİBO'dan tanıdığım Ümran ve Sevdâ'nın öyküsünü anlatıyorum.

"Senin gibi özenli yatak yapışları çekmişti dikkatimi. Sonra hiç peşlerini bırakmadım, mektuplaştık. Çok fakirlerdi, tatillerde hafta sonlarında veterinerin yanında çalışırlardı. Okumayı kafalarına koymuşlardı onlar, senden farklıydılar. Şimdi liseyi bitirecek Ümran. Üniversiteye hazırlanıyor."

İyice yerleşiyor yatağıma, başını göğsüme yaslanıyor.

"Bizim okula öğretmen olarak gelir misin," diyor.

"Gelmem," diyorum. "Bu okulun kızları okumak istemiyor. "

"Benim için de gelmez misin?"

Ne söylerim şimdi? Yüce idealler için, eğitim için, vatan için, kariyerin için demedi, benim için dedi, beni en hassas yerimden yakaladı. Sustum.

Gözlerimden süzüldü içime, ekti kendini, şimdi ben onun kadar başka bir beni taşıyorum.

"Ben okumayı istiyorum artık," diye ekledi hemen. İnanmaz bakışlarımı yakaladı.

"Göreceksin sana yazacağım...liseye de gideceğim, üniversiteye de... Ümran'ı bana anlattığın gibi beni de başka çocuklara anlatacaksın."

Ebru uzun eteğini çıkarıyor, yatak giysilerini giyerken bakışıma takılıyor ürkek bakışları. O da yatağımın ayakucuna ilişti şimdi.

"Matematiği öğreneceğim," diyor, gözlerindeki maviliklerle. "Sana iyi not aldığım yazılı kağıdımı göndereceğim. "

Saçlarını öpüyorum.

"Bir de... Şaşırtacağım seni. Matematik öğretmeni olacak, yüzünü güldüreceğim."

Sabah erkenden 05.30' da kalkış. Koca koğuşun çocukları dans etmekten yorulmuş, ağır uykudalar. Işıkları yakmadan, koridordan sızan ışıkla hazırlanmaya çalışıyoruz. Ay henüz batmamış, gümüşe çevirmiş rengini. Kargalar danslarına ayı davet etmişler, gece uzamış.

Duygu koyu karanlıkta iniyor yatağından aşağı, gözlerini açmakta zorlanıyor.

"Neden kalktın?" diyorum alçak sesle. "Kalk zilinizin çalmasına daha iki saat var."

Yanağıma ıslak öpüşünü, uykulu soluğunu bırakıyor.

"Senin için," diyor.

Aşağıya indiğimde uykulu, çapaklı gözlü, soğuktan titreyen çocuk ordusunun ekibimizle vedalaşmak için bahçeye çıktığını görüyorum.

Mavi otobüsün kapısından her gireni tek tek sayıyor koordinatörümüz.

Sahi, biz şimdi ne kadarız?

Filyos çayını izleye izleye Çaycuma'ya ulaşıyoruz. Pazar günümüzü 10 bin m2 alan üzerine kurulmuş İ. Hakkı Tonguç PİO'da geçireceğiz. Okul 1989/90 da Çaycuma Lisesi bünyesindeki 850 ortaokul öğrencisi nakledilerek Merkez Ortaokulu adı altında açılmış. Pansiyon bölümü 1992-93'te hizmete girmiş. Okul binası 3 katlı. 16 dersliği, bir fen laboratuvarı, bir anasınıfı var. Açıldığı tarihten beni ikili öğretim yapılan okulda 2004-2005 yılında tekli öğrenime geçilmiş. 2002 yılında MEB eski ilköğretim Müdürü İ.Hakkı Tonguç'un adı verilmiş. Okulun bahçesi yemyeşil çimen. Tahta görünümü verilmiş banklar serpiştirilmiş çimenlere. Bahçe duvarları çocuk resimleriyle süslenmiş. Okulun iç duvarlarında da çocukların ünlü ressamların resimlerine bakarak yaptıkları tablolar asılmış. Her katın duvarında Çocuk Hakları Bildirgesi gözümüze çarpıyor.

İlker babasının kahvehanesinden gelmiş koşa koşa.

"Kahvede çalışacaktım. Ama bugün gitmedim, okula geldim, sizi görmeye."

Dedesi Almanya'da çalışıyormuş. Bir gün yanına gidebilmeyi istermiş. Ablasını okutmamış babası...

Yasinler iki kardeş. Babası pazarcı.

"Ben de pazara gider çalışırım ama pazarcılık yapmayacağım büyüyünce. Geleceğim şimdiden çizildi. Futbolcu olacağım ben. Çaycuma Spor'da oynuyorum."

Sedefler iki kardeş. Babasının çarşısı içinde dükkanları var. Bilgisayarda oyun oynamaktan, araştırma yapmaktan hoşlanıyor. Bisiklete biniyor. Tatillerde görmediği yerleri keşfetmekten zevk alıyor.

Hazallar 2 kardeş. Abisi lisede okuyor, babası DSİ de çalışıyor. Konservatuarın Tiyatro bölümünde okumak istiyor. Sevgi Çiçekleri adlı bir oyunda rol almış.

Muhammet'in babası şoför. 3 kardeşler. Bir ablası üniversitede, biri de Anadolu Lisesinde...

Büyük bir düşü olduğunu söylüyor ama açıklamak istemiyor. Üsteleyince dayanamayıp kulağıma fısıldıyor.

"İnternet-cafe açacağım."

İnternet'te gezinmeyi çok seviyor. Mahalle takımında oynuyor. Yüzmeye bayılıyor. Komik bir anısını anlatmak istiyor.

"Yaz tatilinde denizde yüzerken şişman yaşlı bir kadın üstüme

atladı. Dibe battım, zor kurtuldum."

Ramazan da lafa giriyor, benim daha komik bir anım var, diyor:

"Dedem kayıkla ağ toplamaya gidiyordu...Ne olduysa birden dengesini kaybetti, ağa düştü. Balıklar da bir kaçış bir kaçış. Ağa takılmış balıklarla dedemi ayırdık ağlardan. Ama ne güldük o gün!"

Gürkanlar 3 kardeşler. Abisi lisede. Ablası Devrek'te 8. sınıfta. Devrek'ten gelmiş, yurttta kalıyor. Babası trafik kazasında ölmüş. Annesi babadan kalan emekli maaşıyla evini çocuklarına bakmaya çalışıyor.

Futbol oynamayı ve din dersini seviyor.

"Din kültürü öğretmeni olacağım."

Muhammetler 4 kardeş. Ablası Bursa'da konfeksiyonda çalışıyor. En büyük ablası hasta, çalışamıyor. Ailesi de Bursa'ya yerleşmiş. Babası işçi. Sadece sömestrde ve büyük yaz tatilinde gidebiliyor evine.

Polis olmak yatıyor hayalinde.

"Bunca özleme, zorluğa idealim için katlanıyorum."

Tamer şişman, çevresine ilgiyle bakan bir çocuk. 2 kardeşler. Babasının giyim eşyaları satan bir dükkanı var. Çaycuma pazarında da tezgahı var. Tamer okula gitmezse tezgahta duruyor, mal satıyor. Kitap okumayı, bilgisayarları, okuduklarını, duyduklarını başkalarına anlatmayı seviyor.

Hemen başına gelen ilginç bir olayı anlatmaya başlıyor:

"Mersin'e gidiyorduk. Otobüsü polis kılıklı kişiler durdurdu. Hepimizi indirdiler, iki çocuğu alıp götürdüler. Sonra TV 'de haberler de gördük. Meğerse adamlar organ taciriymiş. Çocukların böbreklerini almışlar."

Çocuklar cıvıl cıvıl daldan dala atlaya atlaya anlatıyorlar. Doyulmuyor konuşmalarına.

Ayrılık saati geliyor istemeden... Bir annecanne nefes nefese yakalıyor otobüsümüzü... Elinde dumanı tüten bir paket...

Bana sarılıyor, sımsıcak paketi kucağıma bırakıyor.

"Sizin için bunlar..." diyor.

Okula torunuyla gelmiş, Hüseyin'in sunumunu, bazı etkinliklerimizi çok duygulanarak izlemiş, bir armağan vermek istemiş bize.

"Koşa koşa eve gittim, duygularımı en iyi nasıl ifade edebileceğimi düşündüm. Elmayı, unu, şekeri önüme koydum.

Sevgilerimi elmalı kurabiyelere akıttım," diyen gözleri nemli...

Bu dopdolu yolculuğun sonunda karmakarışık duyguların ötesinde damağımda "senin için, sizin için" basit sözleriyle dile getirilen şekerli, buruk bir tat kaldı...

Sahi, kaç yıldır tanımadığınız birinin sıkıntısı uykunuzu kaçırmadı?

Hiç kendinizden çok sevdiğiniz birisi oldu mu?

Kediler için, kuşlar için kaç aydır pencerenizin, kapınızın önüne yem bırakmadınız?

Kaç gün oldu bir çiçeğe su vermeyeli?

Kaç yıldır akrabanız olmayan bir çocuğu elinden tutup parka götürmediniz?

Kaç üşüyen ayağı ısıttı sıcaklığınız?

Okumak isteyen kız çocukların çığlıkları sizin evden duyuluyor mu? Birinin çığlığını silmek istemediniz mi?

Bunları niçin mi düşünüyem, diyorsunuz...

Sizin için ...Senin için...

[İLKİYAR](#) - İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı
E-posta...: ilkyar@ilkyar.org.tr

Son Güncelleme...: [Sertaç ATEŞ](#)
İLKİYAR izlenimlerdeki ve arşivlerdeki
resimler izinsiz kullanılamaz.